

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ با موضوع: «اصلاحیه شماره ۹۲/۵۱۵۴_۱۳۹۲/۱/۱۷ نسبت به ماده ۱ بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۸ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دستورالعمل شماره ۳۰۶/۳/۹۲/۸۷ _ ۱۳۹۲/۲/۳۱ و دستورالعمل شماره ۲/۹۱/۱۶۷۰ _ ۳۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۳ بانک سپه در مواردی که متقاضیان، تعهدنامه نوسانات ارزی را در هنگام تخصیص ارز امضاء نکرده اند و در حال حاضر از آنها مطالبه مابه التفاوت می شود، خلاف شرع تشخیص و از تاریخ تصویب ابطال شد. اطلاق بندهای ۱ و ۲ تصمیم نامه کمیته ویژه ارزی وزرای دولت دهم در مواردی که اشخاص تعهدنامه نوسانات ارزی را در هنگام تخصیص ارز امضاء نکرده اند و یا فروش ارز در ابتدا به نحو قطعی انجام شده و هم اکنون مطالبه مابه التفاوت می شود، از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری – یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ شماره دادنامه: ۳۰۵۰ شماره پرونده: ۹۴۰۰۸۷۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: شرکت مهرطب ماکو با وکالت آقای علی رفیعی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ۱- دستورالعمل شماره ۲/۹۱/۱۶۷۰ _ ۳۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۳ بانک سپه

۲- دستورالعمل شماره ۹۲/۵۱۵۴ مورخ ۱۳۹۲/۱/۱۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۳- دستورالعمل شماره ۳۰۶/۳/۹۲/۸۷ مورخ ۱۳۹۲/۲/۳۱ بانک سپه

۴- تصمیم نامه کمیته ویژه ارزی وزراء دولت دهم

گردش کار: وکیل شاکی به موجب دادخواست و لایحه تکمیلی ابطال دستورالعمل شماره ۲/۹۱/۱۶۷۰ _ ۳۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۳ بانک سپه، دستورالعمل شماره ۹۲/۵۱۵۴ مورخ ۱۳۹۲/۱/۱۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دستورالعمل شماره ۳۰۶/۳/۹۲/۸۷ مورخ ۱۳۹۲/۲/۳۱ بانک سپه و تصمیم نامه کمیته ویژه ارزی وزراء دولت دهم را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

"ابطال دستورالعمل چگونگی ایفای تعهدات ارزی گذشته، اصلاح شده تحت شماره ۹۲/۵۱۵۴_۱۳۹۲/۱/۱۷ بانک مرکزی در ماده ۱ آن که در اجرای تصمیمات کمیته ویژه ارزی وزراء، اصلاح گردید به لحاظ اینکه اولاً: برخلاف قوانین موضوعه، از مجاری قانونی از جمله از طریق شورای پول و اعتبار به تصویب نرسیده و بلکه علی الظاهر بر اساس تصمیم خارج از صلاحیت اداره سیاستها و مقررات ارزی بانک مرکزی، صادر گردیده است و ثانیاً: برخلاف شرع و قانون، معاملات قبلی ران تحت الشعاع واقع نموده است و البته ابطال دستورالعمل شماره ۲/۹۱/۱۶۷۰ _ ۳۴۰ (و) مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۳ به همین اعتبار.

ب - ابطال تصمیم نامه کمیته ویژه ارزی وزراء دولت دهم در خصوص اخذ مابه التفاوت از خریداران ارز خارجی که پیش از تصمیم نامه مزبور وجه ریالی ارز خریداری شده را به صورت کامل پرداخت نموده اند و از جمله شرکت موکل، به لحاظ مغایرت با اصل قانون عطف بماسبق نشدن قوانین ومقررات و قاعده فقهی لاضرر و ایضاً قاعده فقهی قبح عقاب بلایبان.

ج - ابطال بخشنامه شماره ۳/۹۲/۸۷_ ۱۳۹۲/۲/۳۱ بانک سپه - مدیریت امور بین الملل در تعاقب دستورالعمل های پیش گفته و تصمیم نامه غیرقانونی کمیته ویژه ارزی و به لحاظ مغایرت با اصل قانونی عطف بماسبق نشدن قوانین و مقررات و تباین با قواعد فقهی لاضرر ... و قبح عقاب بلایبان."

متن مقرر ه های مورد شکایت به شرح زیر است:

"مدیریت امور/ اداره کل / مدیریت شعب منطقه/ شعبه ممتاز مستقل

موضوع: تخصیص ارز بابت واردات

با احترام، به موجب نامه عمومی شماره ۹۱/۳۲۵۴۹۱ – ۱۳۹۱/۲/۲ و پیرو دستورالعمل شماره ۳/۹۲/۴۲۴ – ۳۳۳(و) – ۱۳۹۱/۱۰/۹ خواهشمند است دستور فرمایید ضمن ابلاغ موارد ذیل به کلیه واحدها و شعب ارزی ذیربط بر حسن اجرای آن نظارت نمایند:

۱- دارندگان ثبت سفارش با اولویت کالایی ۹ به غیر از طلا و سایر فلزات و سنگهای گرانبها (به اشکال مختلف) مشمول خرید ارز به نرخ مبادله ای بوده و در این راستا با رعایت مفاد دستورالعمل اجرایی نحوه خرید و فروش ارز به نرخ مبادله ای و سایر ضوابط و مقررات مربوطه می توان نسبت به پذیرش درخواستهای متقاضیان اقدام نمود.

۲- چنانچه اولویت کالا، تاریخ اعتبار ثبت سفارش، نام متقاضی، شماره مجوز ۸ رقمی، تاریخ مجوز، نام کالا، مقدار ارزش و سایر موارد مندرج در اوراق ثبت سفارش با اطلاعات مندرج در سامانه وزارت صنعت، معدن و تجارت متفاوت باشد، ملاک عمل اطلاعات درج شده در سامانه بوده و ضرورتی به تأیید اوراق مورد بحث توسط نمایندگان سازمان توسعه و تجارت ایران در مرکز مبادلات ارزی نمی باشد. در این گونه موارد لازم است از صفحه اصلاحی موجود در سامانه اقدام به اخذ چاپ نموده و همراه با تصویر ثبت سفارشات قبلی در سوابق نگهداری نمایند.

۳- چنانچه امکان گشایش اعتبار/ ثبت برات اسنادی و یا حواله از طریق ارز مندرج در ثبت سفارش وجود نداشته باشد در صورت پذیرش اداره کل خزانه داری ارزی و فروشنده، اخذ گواهی ثبت آماری با ارزشهای دیگر (معادل ارز مندرج در ثبت سفارش) بدون اصلاح پروفورما و اوراق ثبت سفارش و انجام موارد فوق (گشایش اعتبار/ ثبت برات اسنادی و یا حواله) بلامانع می باشد.

۴- کلیه درخواستهای خرید ارز می بایست در پرتال ارزی ثبت شود. برای این منظور لازم است تقاضاها بر اساس گواهی های ثبت آماری صادره صورت گرفته و فروش ارز از سوی بانک مرکزی نیز صرفاً برای اعتبارات (ثبت سفارشات) متناظر صورت خواهد گرفت. ضمناً دستورالعمل مربوط به نحوه ثبت درخواستهای خرید ارز در سامانه پورتال ارزی متعاقباً ارسال خواهد شد.

۵ – با توجه به تغییر اولویت برنج به شماره تعرفه ۱۰۰۶/۳۰۰۰ و انتقال آن از فهرست گروه کالایی اول به گروه سوم، واردات کالای مزبور مشمول نرخ مبادله ای بوده و ارائه درخواست صدور گواهی ثبت آماری بر مبنای نرخ مزبور (مبادله ای) بلامانع است.

۶ – در رابطه با معرفی نامه های صادره از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور تخصیص ارز به نرخ مرجع برای واردات برنج که کالای آنها تاکنون ترخیص نشده به ترتیب ذیل اقدام گردد:

۱-۶ – چنانچه ارز کالای مذکور به نرخ مرجع تأمین شده، لیکن کد تخصیص ارز دریافت نگردیده و کالا نیز از گمرک ترخیص نشده است، ارائه تقاضای صدور گواهی ثبت آماری ازسوی بانک با نرخ مرجع مقدور نبوده و در این راستا بانک می تواند درخواست مورد بحث را با نرخ مبادله ای به اداره نظارت ارز ارسال نماید تا پس از اخذ کد تخصیص ارز، نسبت به ترخیص کالا اقدام گردد.

۲-۶ – در صورتی که ارز کالای مذکور به نرخ مرجع تأمین و کد تخصیص نیز دریافت شده، لیکن کالای مربوطه ترخیص نگردیده است، در این گونه موارد گواهی ثبت آماری صادره به نرخ مرجع ابطال شده تلقی گردیده و همانند جزء ۱-۶ درخواست مورد بحث را با نرخ مبادله ای به اداره نظارت ارز ارسال نموده تا پس از اخذ کد تخصیص ارز، نسبت به ترخیص کالا اقدام گردد.

تبصره – واردات کالای یاد شده توسط شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، کماکان به نرخ مرجع بوده و مشمول بند مذکور نمی گردد.

۷ – در مواردی که کالا جزء اولویت های ۱ و ۲ بوده و تأمین ارز به نرخ مرجع صورت گرفته، لیکن گواهی ثبت آماری مربوطه صادر نشده است، چنانچه تا زمان تأیید گواهی مورد درخواست، اولویت کالا تغییر یابد اخذ کد تخصیص ارز به نرخ مرجع مقدور نبوده و در این راستا در صورت درخواست متقاضی صدور گواهی ثبت آماری به نرخ مبادله ای بلامانع خواهد بود.

۸ – در خصوص ارزشهای تأمین شده به نرخ مرجع موضوع بندهای ۶ و ۷ خواهشمند است جزئیات ارزشهای خریداری شده (مبلغ، نوع ارز، بانک کارگزار و ...) را به اداره کل خزانه داری ارزی جهت انعکاس به اداره نظارت ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام نمایند تا برای گواهی های ثبت آماری بعدی مورد استفاده قرار گیرد. شایان ذکر است رعایت دستورالعمل های صادره در خصوص اخذ مجوز تأمین ارز از اداره کل خزانه داری ارزی (موضوع نامه شماره ۱/۹۰/۴۳۸۷۱۵ – ۱۳۹۰/۱۲/۴ آن اداره کل) پیش از ثبت درخواست صدور گواهی ثبت آماری در پورتال ارزی توسط واحد ارزی، کماکان لازم الاجرا می باشد. – مدیریت امور بین الملل

ب – دستورالعمل شماره ۹۲/۵۱۵۴ مورخ ۱۳۹۲/۱/۱۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران:

"بانک ملی ایران – مدیریت امور بین الملل – بانک سپه

با سلام، احتراماً پیرو بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۸ – ۱۳۹۱/۱۲/۳ و در اجرای تصمیمات متخذه کمیته ویژه ارزی وزراء بدین وسیله متن ذیل به جای « ماده ۱» دستورالعمل جگونگی ایفای تعهدات ارزی گذشته جایگزین می گردد: